

terem so ti-le visoki gospodje: msgr. Cataldi, prefekt papeževih ceremonij; msgr. Krušič, ravnatelj slavjanskega sv. Jeronima; o. O'Callaghan, prior sv. Clemensa; o. Pavlicki, prokurator pri sv. Klavdiji; msgr. Torroni, ravnatelj grškega kolegija, in markêse Baviera, ravnatelj „Osservatore Romano“. Ta odbor se je spravil v zvezo z vsemi krajnimi odbori slavjanskimi, da se dogovori o dnevu prihoda popotnikov, jim priskrbi stanovanja in dneve vredni tako, da jim bo njihovo bivanje v „večnem mestu“ toliko prijetno, kolikor koristno. Ob enem se je lepo okinčala stara cerkev sv. Klemena, v kateri počiva po Cirilu in Metodu v Rim prenešeno truplo sv. papeža Klemensa I. in pa truplo kmalu po svojem prihodu v Rim zamrlega sv. Cirila. Odbor je dal napraviti tudi fotografije neke podobe teh svetnikov, katero je izdelal nek poljsk umetnik, in pa medalije za razdelitev med popotnike. Za stroške vsega tega je podaril sveti Oče izdaten znesek, zraven tega pa dovolil tudi še nekaj prostorov za stanovališča revnejšim popotnikom. Po prihodu škofa Strossmayerja in kanonika Račkija, predsednika odbora zagrebškega, se je odbor vnovič zbral v poljskem kolegiju in je za trdno določil **program slovesnosti**, ki se imajo vršiti v cerkvi sv. Klemensa. Po tem programu bodo tukaj svečanosti **3 dni** trajale, namreč 3., 4. in 5. julija, vsako jutro bode se obhajala pontifikalna maša deloma po slovanskem, deloma po latinskem obredu s homilijami (govori) v raznih slovanskih jezikih. Zvečer bo govor v slovanskem jeziku, zadnji dan pa v laškem z večernico „Te deum“ in „l'antum ergo“. Prihod vseh popotnikov v Rim je določen na večer pred praznikom sv. apostolov Petra in Pavla. Od tega dne naprej se bo rimski odbor s provincijalnimi predstojniki združil in premenil v glavni (centralni) odbor in se preselil v palačo Alfieri, kjer je kardinal Borromeo, blagodušni protektor popotnikov, ponudil svoje krasne dvorane na razpolaganje. On bo napravil popotnikom na čast tudi **dva „zabavna večera“**, pri katerih bo družvo katoliških mladenčev predavalo tudi glasbene skladbe. Da pokaže sv. oče Leon XIII. svojo očetovsko ljubezen do slovanskih narodov tako, kakor zgodovina tega ne pomni, je tudi milostljivo dovolil, da po avdijenci (sprejetji) romarjev se v vatikanskih dvoranah napravi velika akademija, pri kateri se bodo deklamovala dela slavnih slovanskih pesnikov v pričo sv. Očeta in pa častitke sv. Cirilu in Metodu, — se ve da tudi brez zahvalnic sv. očetu Leonu XIII. ne bode ta velikanska slovanska „beseda“.

„Obzor“ poroča, da je uže 22. t. m. veliko bosniških popotnikov prišlo v Zagreb, ki so potovali v Rim k Cirilovi in Metodovi svečanosti. Največ med njimi je bilo Frančiškanov, vendar pa tudi veliko meščanov, kmetov in tudi dve ženski. Bošnjaki potujejo vsi v svoji narodni noši.

Zagrebski izvršujoči odbor je dal natisniti hrvaško mašo o. P. Kneževiča, katero je za tisk priredil g. Fr. Kuhač. Kdor se zaveže, da bo ali celo mašo ali pa kak posamezni njen del na dan praznika sv. Cirila in Metoda dal v cerkvi pet, utegne partituro dobiti brezplačno pri gosp. Kuhaču ali pa pri vredništvu „Katoliškega Lista“ v Zagrebu.

Mnogovrstne novice.

* *Starost nemških časnikov.* — Med nemškimi časniki je prav veliko taci, ki uže izhajajo čez sto let. Najstarejši so: „Frankfurter Journal“ 261 let, „Magdeburger Zeitung“ 243 let, „Königsberger Hartung'sche Zeitung“ 233 let, „Leipziger Zeit.“ 221 let, „Jenaische Zeitung“ 207 let, „Augsburger Postzeitung“ 195 let,

„Gothaische Zeitung“ 190 let, „Vossische Zeitung“ 159 let, „Berliner Intelligenzblatt“ 128 let. Čem boljši je časnik, tem dalje obdrži svojo veljavo.

Naši dopisi.

Z Dunaja 16. junija. — Dopis z Dunaja v zadnjem listu, ki je objavil, kako bogato vodstvo severne železnice (Nordbahn) pod naslovom „Pränumerations- u. Insertionsgebühren“ siplje darove judovskim časnikom in drugim pisateljem te vrste, je prav imel, da je ob enem opozoril na borbo, katera čaka zagovornike vladnih pravic nasproti navedenim časnikom in posebnim brošuricam takrat, kedar nastopi čas, da ima severna železnica postati državna lastnina. Da je to ista, priča nam vrli tukajšnji kmetijski časnik „Wiener landwirth. Zeitg.“, ki v 49. listu na prvem mestu pod naslovom: „Zur Nordbahnfrage“ objavlja, da je uže na svetlo prišla brošurica od dr. Bernarda Stalla pod imenom „Das Privilegium der Nordbahn“, katera razlogov iz vseh vetrov išče, da bi dokazala, da severna železnica po preteku privilegija 4. marcija leta 1886. ostane lastnina sedanjih gospodov vsaj do 3. marcija 1936. l., kajti to, da bi se vlada ne za vse večne čase zavezala privilegija pustiti sedanjim posestnikom, previdi dr. Stall sam. Al da bi to pravico sedanjim gospodom, ki kar nad 20.000 gold. vsako leto sipljejo lačnim judovskim časnikom in pisarjem, prilastil le do 4. marcija 1886. leta, to pa mu menda zopet ne dopuščajo „pristojbine“ ki tako obilo pritekajo peresom, ki pišejo na korist severne železnice. Da pa bi svetu mogel dokazati, da ostane severni železnici pravica lastnine še do l. 1936., zato išče vsakovrstnih dokazov, ki pa so taki medli in vetrovni, da ne strpijo nobenega temeljitega ugovora. Vrednik „Wien. landw. Zeitg.“, ki je sijajno zmagal o borbi zoper južno železnico, ki se je branila dohodnino odrajtovati z letošnjim letom, zdaj na podlagi cesarskega privilegija, s katerim je severna železnica bila leta 1836. ustanovljena za 50 let, dokazuje, da leto 1886. preide z vso zemljo, po kateri se vozi, z vsemi poslopji itd. v lastnino državno. Sicer vemo, da je britko iz rok pustiti kravico, ki tako dobro molze, al sedanji posestniki tudi morajo priznati, da so se uže dovolj napili sladkega mleka, če so razen dobička, ki ga jim je železnica samim donašala, še tako bogato vsako leto obdarovali časnike in druge pisarje, ki so železnico pod svojim varstvom imeli in moč dajali nemškemu brezverskemu liberalizmu.

V Gorici 26. junija. — Tukajšnje okrožne sodnije svetovavec gosp. Jož. Poljak je imenovan svetovavec više deželne sodnije v Trstu. — Gosp. dr. Ant. Gregorčič, dosedaj začasni profesor dogmatike na tukajšnjem bogoslovskem učilišči, vmeščen je zdaj za trdno. — Naših domačinov je šlo — ne 5 — temuč 7 v Rim: en dekan, dva župnika, 3 vikariji in en kooperator. — Ciril-Methodova svečanost se bode dostojno obhajala tudi v Gorici 3. julija t. l. Pri oo. Frančiškanih na Kostanjevici bo slovesna maša (ob 10. u.), med katero se bode pela stara Kneževičeva maša. Čitalnica sè svojo podružnico se udeleži in corpore sv. maše in pojde z zastavo na Kostanjevico. Popoldne pa bo primerna narodna veselica v Solkanu. — Cena galete (svilnih mešičkov) na našem trgu je: stare domače rumene 1 gold. 75 kilo, druge (zelene) 1 gold. 40. V bližnji Fari je cena viša (do 1 gold. 90 kr. rumena). — Cena krompirja, ki gre na Dunaj in dalje, bila je izprva po 6 gold. 100 kil, zdaj je padla na 4 gold. Pri delek nitako obilen kakor lansko leto. — Kresove sv. Ivana sta poveličala letos krasen meteor v četrtek okoli 11¹/₄ u. po noči, ki je počil v zraku kakor top,

in pa repata zvezda na severo-zahodnem nebu. — 1. julija se odpre nova postaja na južni železnici od Zagraja (Sagrado), v Zdravščini nasproti Gradšču, kamor drži za pešce ličen železen most čez Sočo. — Pretekli teden je nadzoroval tukajšnji srednji šoli g. dr. Gnad; o maturitativnih preskušnjah pa bo predsedoval g. vitez Klodič-Sabladoski. — Silno vročino smo imeli pretekli dne, do 24° R. v sobah; danes je za 2—3 stopinji boljše. — Na sv. Peter bo na Travniku po večletni navadi tombola za zavod zanemarjenih dečkov.

Iz Notranjskega 20. rožnika. (*Cesta Logatec-Rovte-Žiri.*) Željno pričakujejo Notranjci našega prečastitega deželnega predsednika gospoda Winklerja, posebno pa mi mali in velikoposestniki občine Žiri in Dole zaradi nove ceste, kajti tu skozi bode nekod izpeljana. Upamo zato, da blagi gospod nas v kratkem s svojo nazočnostjo razveseli in da vendar enkrat se ipolne to, kar je uže pred mnogo časa potrjeno bilo, namreč: nova cesta od Žirov po Brekovcah na Zavrac in od todi na Godovič, prvič merjena leta 1796. ter tudi potrjena; vdrugič je bila merjena in potrjena l. 1824., enako potem tretjič leta 1842. merjena od zemljemerca gospoda Vidica ter tudi potrjena. Zadnjič pa je ta kraj l. 1859. pregledal sam deželni predsednik grof Chorinsky z zemljemercem gosp. Pilzamom, bila je takrat tu skozi spoznana za dobro in trdno in brez posebnih težav izpeljiva. Po Račevi bilo je tudi pregledano, ali bi se cesta mogla kje izpeljati, al nikdar ni bilo mogoče, pravega kraja za to cesto najti. Zato tudi zdaj upamo, da staro potrdilo ostane v veljavi. Cesta mora vkljub vsem nasprotnikom iti po Račevi, ker tu je na pravi poti. Bilo je uže omenjeno v „Novicah“, da imamo tukaj šuntarja, ki poštene rodoljube črni, in to je istina; on črni občinski zastop, črni vsakega, kdo se kaj briga za postavo, tako, da pred njim nimamo miru; o volitvi je posebno hudo rogovilil in volilce motil, da sami niso vedeli, koga voliti. Zavoljo same nadležnosti njegove še danes volitev ni končana. In isto tako postopa tudi zoper novo cesto, katero hoče po Račevi imeti, čeravno dobro vé, da po tisti poti se ne more cesta delati.

Eden v imenu občine Žiri in Dole. *)

Razdrto 20. junija. — Na dan sv. Petra, to je, 29. dne t. m. popoldne ob 3. uri bode pri grajščaku g. Edvardu Dolencu v Oreheku seja začasnega odbora, postojnskega okrajnega kmetijskega društva, h kateri se vljudno vabijo vsi dotični gospodje odborniki.

Hinko Kavčič, tajnik.

Iz Ljubljane. — Na prvo mesto današnjih ljubljanskih poročil zapisati moramo včerajšnji prihod severnih Slovanov v Ljubljano, potujočih v Rim, da se udeležijo svečanosti na čast sv. slovanskima apostoloma Cirilu in Metodu in se hvaležno poklonijo sv. očetu Leonu XIII., tako milemu slovanskemu narodu. Došlo je nad 700 nam bratov po krvi in veri; naravno je tedaj, da 27. dan junija imenujemo zgodovinski dan v kroniki središča Slovencev. Ob 9½ ure dopoldne prihrumi na kolodvor, kjer je na tisoče mestjanov in mestjank pričakovalo romarjev, poseben vlak, ki je pripeljal gori navedeno množico Čehov, Moravanov, Sležakov, Poljakov, Rusinov, med katerimi jih je bilo mnogo iz Ruskega in Pruskega cesarstva, in sicer iz Velike Poljske 30 plemenitažev, 40 duhovnov, 10 me-

ščanov in 40 kmetov. Pridružilo se jim je med potjo tudi nekoliko Štajercev. Pozdravljeni so bili z gromovitimi živio-klici in isto tako so pozdravi bili odzdravljeni od došlih popotnikov. Ko na sredi železiškega kolodvora, kjer ste postavljeni bili zastavi „ljublanskega Sokola“ in pevskega „društva čitalniškega“, se ustavi voz in začne z vlaka stopati popotniki, njim na čelu slavni Vyšehradski prošt dr. Vaclav Stulec, stopi pred nje g. prošt dr. Jarc kot načelnik ljubljanskega katoliškega društva in s prisrčnim nagovorom v imenu Slovencev pozdravlja došle goste, pevci čitalniški in „Sokola“ pa po končanem govoru prično, z burnimi živio- in slava-klici spremljani, peti slovanske pesmi. Ko se vleže vris, poprime slavni dr. Stulec besedo in v navdušenem govoru odzdravi dr. Jarčev pozdrav, v katerem se zahvaluje za preprijazni sprejem in se s toplo besedo spominja rodoljubov Slovencev za cerkev in narod vnetih. Za toliko ljubeznjivi govor gosp. dr. Stulca se zahvaluje dr. Jan. Bleiweis. — Ker se je vlak mudil 2 uri v Ljubljani, podali so se vsi romarji, spremljani od velike množice Ljubljančanov, v stolno cerkev. Ginljivo je bilo v cerkvi videti na kolenih moliti romarje med tem, ko je 5 njihovih duhovnov pri različnih oltarjih maševalo, Čehi, Poljci in Rusini pa cerkvene pesmi peli. Po poročilu g. Försterja, pevovodje naše stolne cerkve, ki je na koru orgljal, se je pelo: pred povzdigovanjem: 1. maša na čast svetemu Cirilu in Metodu v českem jeziku, uglasbil P. Křížkovský. — 2. Povzdigovanji so Poljaki peli „Sveti Bože“. — 3. K obhajilu so peli Rusini. — 4. H koncu maše zopet Čehi in Moravani staročesko pesem „Sv. Václave!“ Pri točki 1. in 4. je gosp. Förster orgljal. — Po končanem cerkvenem obhajilu je prečast. stolni prošt gosp. Zupan pozdravil Levovskega nadškofa gospoda dr. Šembratoviča in druge prelate in jih spremil pri odhodu na kolodvor, kjer je bil popotnikom zajtrk pripravljen. Škoda, da je začelo deževati in zajtrk ni mogel na kolodvornem vrtu biti, ki je bil po skrbi čitalniškega društva lepo okinčan s papeževimi, avstrijskimi in deželnimi zastavami. Zajtrkovali so toraj v dvoranah, kjer so jim čitalniški in Sokolovi pevci mnogo krasnih peli, Čehi, Poljaki in drugi pa tudi nas s svojimi tako razveseljevali, da je bilo veselje kakor v nebesih. Naši gospodje pevci ostanejo severnim svojim bratom, kakor so navdušeno zagotovili, v neugasljivem spominu. Težka je bila ob 11½ ločitev naša od milih nam gostov, pa tudi težka njim ločitev od nas. Sijajno pa se je včeraj zopet razodelo, da slovanska vzajemnost ni prazna beseda.

Naj dodamo temu poročilu še nekaj iz poročila, ki nam je došel od preč. gosp. dr. Jarca, ki je posredoval romanje Slovencev z drugimi Slovani. „Med romarji je Levovski nadškof dr. Šembratovič, mnogo prelatov in prav veliko duhovnov, tudi več grajščakov in plemenitažev viših stanov, pa tudi veliko kmetov, zlasti Hanakov in nekoliko gospéj. V Ljubljani se jim je pridružilo 34 Slovencev, med njimi 6 žensk. Po suhem jih je 17 uže poprej iz Ljubljane se odpeljalo v Rim. Iz Koroške je po dr. Jarčevem posredovanju odrinilo v Rim 5, iz Mariborske škofije 10, iz Goriškega 7 in 2 iz Kopra. Slovenci bodo tedaj pri sv. Očetu v Rimu dobro zastopani. Katoliška družba ljubljanska napravila je in poslala sv. Očetu adresu (čestitko) v prav lični podobi v slovenskem jeziku s pristavljenim latinskim prevodom v imenu celega naroda slovenskega, ki jo v Rimu podpišejo slovenski romarji.

— (*Mestni odbor*) je v seji 24. dne t. m. razpravljajl nekatere važne zadeve. Po sklepu finančnega ministerstva je tudi magistratu došel ukaz, da za izterjevanje zaostalih davkov se ima v Ljubljani pla-

*) Ker vredništvo daleč od Žirov itd. ne pozna krajnih cestnih in družih razmer ter mu o razporih pri najbolji volji ni mogoče sodniku biti, zato izpuščamo v vsakaterih dopisih vse, kar tako daleč sega, da ne moremo odgovornosti prevzeti.

čevati davščine po 5 krajc. na dan. V današnji seji je odbor sklenil: ministerstvo prositi, naj ta ukaz prekliče in do c. kr. deželnega predsednika pa naj gre deputacija, ki ga prosi, da ukaz tako dolgo ustavi, dokler finančno ministerstvo ne reši navedene prošnje, — ob enem pa naj magistrat pozveduje, ali je tak ukaz tudi došel drugim takim glavnim mestom, katera po svojih organih namesti državnih davkarj pobirajo davke. — V tej seji se je vršila tudi dolga obravnava, ki pa še ni do konca dognana, zadevajoča veliko prekucijo mesta ljubljanskega o prenapredbi stranišč (sekretov). Stvar je jako važna o dvojnem oziru: v oziru zdravstvenem in v oziru kmetijskem, kajti nezdravega smradu je treba iz hiš kolikor mogoče odpraviti in Ljubljano očediti gnjusnih kanalskih pritokov, polju pa privoščiti gnoj, ki se zdaj v Ljubljano razliva.* Res, da zdravju in kmetijstvu koristna prenapredba kanalov je jako težavna in da mnogo stroškov bo prizadela hišnim posestnikom in mestni blagajnici, in da zato uže dvakrat pred več leti pričeta, je obakrat zopet opuščena bila. Zato je tudi ta pot — tretji pot — na vse strani resnega prevdarka in previdnosti potrebna; kajti še ne vemo danes prav za gotovo, ali je novejši način izpraznevanja sekretov bolji od one prejšnje sisteme, po kateri so sodčki sloveli za najboljše izpraznevanje. Tudi je istina, da ne vemo, bo li v mnogih hišah „Starega trga“ mogoče, prirediti to naredbo tako, da doseže svoj cilj. — Al pustimo to premišljevanje in naj prestopimo k poročilu, kako se je vršila navedena obravnava.

Poročevalec je bil dr. Keesbacher v imenu dotičnih treh odsekov. Po nasvetu združenih odsekov naj se za stranišča naredé v vsaki hiši gnojne jame s cementom zidane in obokane, na vrhu oboka s kakih 8 palcev široko votlino, katera se hermetično zapre s kamenom. Kanali, ki v Ljubljano držé, naj se pri straniščih zidajo in uravnajo tako, da se bode po njih odtekala le kapnica in voda, ki rabi gospodarstvu. Kdor ima hlev pri hiši, mora za spravljanje gnoja zgraditi posebno jamo. Gnoj iz jam pod stranišči se bode po pnevmatičnih mašinah izpraznoval in odvažal o hermetično zaprtih posodah na poseben ograjen prostor zunaj mesta, in sicer na polji pri Ježici, kjer bode gnoj na prodaj kmetovalcem. Da ne bo smradu, se bodo morala stranišča popolnem zatvoriti in iz gnojnih jam cevi izpeljati skozi in skozi čez streho. Smeti bode spravljeni ali v gnojišči in v drugih jamah ali v dobro zaprtih posodah, katere bodo magistratni delavci vsak teden po dvakrat izpraznovat hodili. Te naredbe naj bi se izvêle zaporedoma po mestnih ulicah tako, da bodo v petih letih izvršene po vseh hišah,

*) Uže nepozabljivi nam g. Matija Vrtovc je l. 1847. v svoji „kmetijski kemiji“ Ljubljančanom tako-le pridigoval: „Kaj se vam zdi: ali je prav ali ne, da se ves gnoj ljubljanskih mesojedcev, ki je najbolj gnjilčen in rediven, po Ljubljani, Savi in Donavi Bulgarcem in Valahom pošilja, z njim njih ravna polja gnoji, da na njih večletne obile pridelke brez nobenega družega gnoja imajo? — Gnojá, gnojá imate obilo, pa kaj pomaga, ako ga ne umete v svoj prid obrniti! — Kaj bi tudi neki pomagalo, ko bi jih na tisoče reklo: „Ta jim jo je prav povedal, ako bi pa nihče v tem nič ne storil, ne z mazincem ne hotel ganiti?“ — Stopite vkup, zedinite se, storite zaveze, oznanite zapovedi in dajte celo mesto za tako napravo v najem; nikar se tega ne sramujte, saj niste više od kitajskega cesarja! — Ljubljančanje! ali boste gváno v Trstu kupovali?! Poskrbite vendar, da se vam ne bodo kedaj vaši nasledniki posmehovali, in vam vaše nevednosti ali slepote ne očitali!“

za katere so odločene. Predkrajji na močvirji itd. naj so vsi izvzeti, tam tega ne bi trebalo delati, gledé predmestij bi se pa še le preiskavalo, katere hiše se bodo oprostile te naprave. — O teh predlogih je bila obširna debata. Prva sta govorila vit. Gariboldi in dr. Zarnik ter priporočala, naj se novi sistem za zdaj uvêde še le za poskušnjo; v dveh letih se bode videlo, kako in kaj. Odbornik Regali pravi, da take nasvete morejo staviti le taki, kateri nič davka ne plačujejo, a kdor vé, da je večina ljubljanskih hišnih posestnikov preobložena z davki in dolgovi, ne bode toliko denarnih žrtev od njih zahteval. Nekaterega bi ta naprava stala do 400 gold., nekateri bodo prostore, ki služijo zdaj za stanovanja, morali prepustiti za napravo jam, nekateri, kakor na Starem trgu, pa sploh ne morejo nikjer jam narediti. On je odločno zoper to, da bi se silili gospodarji. Dr. Kar. Bleiweis tudi priporoča, da bi se postopalo bolj polagoma; stroški bodo večji kakor mislijo nekateri, in mesto bi vsakako moralo z novci pomagati takim gospodarjem, kateri sami ne morejo narediti jam. Dr. Suppan se sicer popolnem strinja s poročilom, vendar se mu tudi treba zdi previdnosti; nekatere gospodarje bode gotovo treba podpirati, sploh pa naj bi se najprej poprašali, ali hoté uvesti novi sistem, potem še le naj bi mestni odbor sklepal dalje; magistrat pa naj do tja proračuni in poroča, koliko bodo stale po novem osnovane gnojne jame. — Ti predlogi dr. Suppana se bodo po nasvetu dr. Drča natisnili in potem pretresali v seji, katera bode v to svrhu sklicana kmalu.

— Volitev gosp. Josipa Kušarja za predsednika, gosp. Jan. Nep. Horaka pa za podpredsednika zbornice trgovinske in obrtnijske kranjske je c. k. minister kupčijstva potrdil.

— (*Vabilo gosp. odbornikom Matice slovenske*) v sejo, ki bode dne 9. julija ob 5 $\frac{1}{2}$ uri popoldne v Matičini hiši na Bregu. Dnevni red tej seji je: 1. Bereta se zapisnika 50. odborove seje in 17. občnega zbora. 2. Volitev predsednika, dveh podpredsednikov, blagajnika, dveh ključarjev in posebnih odsekov. 3. Razprava o sklepih 17. občnega zbora, posebej o službi tajnikovi. 4. Poročilo gospodarskega in književnega odseka (določitev knjig za leto 1881.). 5. Posamesni nasveti.

Gospodje odborniki književnega odseka naj prinesó ali pošljejo k seji one rokopise, ki so jih lansko ali še prejšnje leto v pregled vzeli.

— „Brencelj“ si je v svojem najnovejšem listu posebno zahvalo zaslužil od pl. Vestenecka in njegovih 4 tovarišev profesorjev, kajti po pravici se 6. „Brencelj“ sme imenovati krasna „spomenica“ (Denkschrift) Vestenecku et Comp.“. — Ker je o pl. Vestenecku govorjenje, naj povemo nekaj jako pikantnega, kar se nam poroča iz Litijskega okraja. Tam je tista glasovita Vestenecku v srce priraščena vas, ki nosi ime „Podgaber“. Tje je unidan med učitelje prišel znani Vesteneckov trabant, ces. kr. — in jim tako-le zažugal: „Weh dem, der jetzt umschlagen wird! Herr von Vesteneck kommt in 6 Monaten als Landespräsident nach Krain zurück, denn bald kommt ein liberales Ministerium an's Ruder“. No, ali nima Vesteneck prav tacih privržencev v Litijskem okraju, ki na-nj čakajo tako kakor judje na svojega mesija?

— Šolski nadzornik gosp. Pirker, če je to res, kar današnji „Slovenec“ v dopisu iz Ribnice pripoveduje, bil bi pač bolj dober za nadzornika v kakem „Hengsten-Depot-Commando“ ali v kaki pepineriji, kjer bi skrbel za umno mešanje živalske krvi, kakor za šolskega nadzornika.

— „Triester Journal“ se zove tednik, ki v Trstu uže drugo leto izhaja v pospeh trgovstva, obrtnijstva, kmetijstva, umetelnosti itd. Ker je ravnopravnost narodov načelo gosp. vrednika in izdatelja pl. Dewalda, jemlje poleg člankov v nemškem, italijanskem, francoskem itd. tudi članke v slovenskem jeziku pisane v svoj list. Zato prinaša 35. list tudi spis dr. Jan. Bleiweisa, ki je bil od vredništva za to naprošen, pri katerem se je čuden tiskarsk pogrešek pripetil, da nad naslovom članka stoji ime pisateljevo.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Kneza srbskega Milana je presvitli cesar tako prijazno sprejemal, da mu je med drugim celó njegovo imenovanja „za lastnika“ nekega avstrijskega polka sam osebno naznanil.

— „N. fr. Presse“ pretaka britke solze in po vseh kotih išče tolažbe za svoje bolezn, vendar dozda ni še uganila vzroka svojih bolečin, ali namreč od tega izvirajo, da grof Taaffe dandanes še trdnejše stoji kot prej, in da se nikjer ne kaže, kaj bi mu utegnulo spodnesti njegovo trdno stališče, — ali pa da „Pressine“ bolečine izvirajo od tod, da je še mnogo nemških liberalcev, ki se ne dadó spreobrniti v priznanje onih osornih načel, katera „Presse“ kot pokorna dekla Herbstova tako pogumno zastopa.

— Delegaciji pričnete, kakor „Budap. Corresp.“ javlja, na Dunaji svoje zborovanje brž, ko ogerski zbor zvrši razpravo adrese, kar se utegne zgoditi med 15. in 20. oktobrom. V drugi polovici oktobra se začne tudi dunajski državni zbor. Tako bo zbor delegacij z državnim zborom ob enem na Dunaji. Seje delegacij ne bodo dolgo trajale.

Iz Prage. — Po vsi deželi je volilno gibanje za volitve v trgovinske zbornice živahno. V obrtskem odseku prej ko ne zmagajo Čehi; trudijo se, da bi zmagali tudi v trgovinskem. Judje se nagibljejo na česko stran. Nemci hujskajo jude, da bi njih glasove odtegnili Čehom.

Iz dolnjega Štajarja. — „Slov. Gosp.“ poroča v zadnjem svojem listu to-le: Nemčurji začeli so, zlasti na slovenskem Štajarskem, rohneti in divjati. To pa zeló izredno in zdivjano. Vzrokov je mnogo. Eden izmed njih je, ker so bili na Kranjskem pri volitvah v Ljubljani in drugih mestih in trgih tepeni, njihov glavač Vesteneck pa naglo v Gradec prestavljen ter je nedavno v Ljubljani še obsojen bil. Pri nas na Štajarskem bodedo bržčas več dela imeli, predno tukajšnjim nemčurjem grebene porežemo in nepotrebne nemške „kulturonosce“ odpravimo in na njihovo mesto domačinov do-

bimo. Kakor da bi čutili, da jim prihaja smrtna ura, razsajajo in divjajo, kakor da bi obsedeni bili. Psujejo po novinah, rogovilijo med ljudstvom, obrekujejo narodnjake, zasramujejo poslance, podmitavajo volilce in zastopnike, da si v raznih zastopih večino še ohranijo, snujejo „Schulvereine“.

Hrvatska. Iz Zagreba. — Deželni zbor je sprejel Folnegovičev predlog, naj se pošlje odbor sedmih udov, ki ima pretresati peticijo o Reki; Živkovič je prej v imenu vlade zagotovil, da se bo vprašanje zavoljo Reke rešilo le v smislu postave, toraj ne brez Hrvatske, in da vlada iz tega vzroka nima nič zoper Folnegovičev predlog.

Nemčija. — Nemški državni zbor je bil končan 15. dne t. m. Bismarku ni šlo vse po godu v tem zboru. Hamburško mesto pa je priključil carjevinskemu krogu. Velika pridobitev. Bismark je dobil odpust, da se zopet ozdravi; namestoval ga bo Bötticher.

Z Rusije. — S Petrograda se poroča zopet o nekem atentatu na cesarja. V začetku tega meseca so se delale priprave za preselitev carovega dvora iz Gačine v Petrovo selo. Zadnji hip dobi policijski načelnik pismo brez podpisa, v katerem mu je bilo svetovano, naj carovo ladijo, s katero se je imelo prepeljati carovo spremstvo, natanko preiskati dá. Po preiskavi so prijeli lajtenanta in dva podčastnika. Pri njih so našli bombe prav take, kakoršne so bile one pri napadu 13. marca. Ta reč je neki cara zeló pretresla. V Petrovem selu se je vse uredilo z največo skrbnostjo. Železnico med Petrovim selom in glavnim mestom stražijo vojaki, ki so nastavljeni po 50 korakov narazen v gručah.

Telegram „Novicam“.

Dunaj 28. junija.

Dr. Rieger je dobil red železne krone 2. vrste. — Volitve za trgovinsko in obrtnijsko zbornico v Pragi dozda Čehom neugodne; med 20 dozda izvoljenimi je le en Čeh.

Žitna cena

v Ljubljani 25. junija 1881.

Hektoliter: pšenice domače 9 gold. 10 kr. — banaške 10 gold. 3 kr. — turšice 5 gold. 53 kr. — soršice 7 gold. 50 kr. — rži 6 gold. 66 kr. — ječmena 4 gold. 39 kr. — prosa 5 gold. 3 kr. — ajde 5 gold. 36 kr. — ovsa 3 gold. 8 kr. — Krompir 3 gold. 3 kr. 100 kilogramov.

Vabito na naročbo „Novic“.

Koncem tega meseca izteče naročba na „Novice“ za prvo polovico letošnjega leta, zato vljudno prosimo gg. naročnike in prijatelje naše, ki so naročnino le za ta čas odrajtali ali ki na novo želijo dobivati naš list, naj se oglasijo zato do konca tega meseca, da liste poredoma dobivajo v pričetku družega polletja.

„Novice“ z „Oglasnikom“ vred stanejo:

za pol leta po pošti 2 gold. 40 kr., — v tiskarni prejemanje 2 gold.,

za četrt „ po „ 1 „ 30 kr., — v „ „ „ 1 „

Naročnina naj se po najcenejši poti poštarških nakaznic pošilja pod naslovom Blaznikove tiskarne v Ljubljani.

Administracija „Novic“.